

ȘCOALA NOUĂ

Revista pedagogică a corpului didactic primar din jud. Bihor.
Organul oficial al Revizoratului școlar din ORADEA-MARE.

Inserțiuni și reclame se publică după
tarif. Manuscrisele nu se înapoiază.

Apare la 1 și 15 a lunel.

Sub conducerea unui
comitet de redacție.

Abonament:

Pe an Lei 8
Pe 1/2 an Lei 4
Redacția și Administrația la biroul
Revizoratului.

Reforma învățământului primar din țară

Învățământul primar, cum am anunțat, este în preajma de a trace prin mari schimbări. Organizarea lui se va pune pe alte baze, programa se va modifica radical. La minister se țin în acest scop mai multe anchete și comisiuni, cari stabilesc normele și principiile generale. Planul de reformă se va debata acum în conferențele corpului didactic din țară. Concluziile în luate conferențe se vor acumula și studia la minister, în comisiunile speciale. Conferențele didactice ale județului nostru, cari se întrunesc la 10 și 11 Sept. în Oradea Mare, se vor ocupa și ele de aceste importante probleme. Pentruca învățătorii noștri să aibă unele orientări generale cu privire la reformele proiectate și la discuțiile ce vor avea loc în conferențe, publicăm în rezumat *concluziile* anchetei pentru reforma învățământului primar-normal și froebelian, care s'a ținut mai pe urmă în București. Iată principiile generale de reformă:

I. Școala primară unitară pentru sate și orașe, cu 7 clase. Cl. I-II cu frecvență regulată și orariu redus. Clasa III-VI cu programă vastă, frecvență intențivă (mare). Clasa VII-a cu programă și frecvență redusă (5-6) începând cu 1 Nov. sfârșind cu luna Martie. Învățământ primar în limba maternă. Limba statului se va preda începând cu cl. III. Programă regională. Intrarea în școală la vârsta de 7 ani. Școlile nedivizate vor recruta elevii din 2 în 2 ani (învățământ alternativ ca la sași.)

Învățământul este obligator și gratuit. Cu 4 cl. primare, elevii pot trece la școli secundare ori speciale. Cine nu urmează nici un fel de școală va termina școala primară cu 7 clase. Absolvenții de 7 clase se vor bucura de o jumătate de an reducere a serviciului militar. Cei cu 7 clase pe baza unui examen de diferență, pot fi primiți în licee, școli speciale, etc.

II. Școala de repetiție generală, dispare. Școl de repetiție economice și independente se vor menține

Școala normală va fi de o durată egală cu a ceului complet (7-8 ani) se va decide numai după forma învățământului secundar.

IV. Grădiniile de copii, vor fi atașate la școl primare ca administrație și ca control. Se vor recruta și femeii pentru controlul învățământului de fete (prin și froebelian).

V. Școala normală fröbeliană separată de școl normale ale învățătorilor.

VI. Se va înființa un institut pedagogic universitari o școală normală superioară, încă începând 1 Septembrie 1922, în vederea pregătirii profesorilor școl normale, medii și a personalului de control. vor admite prin concurs și examen cei mai buni normaliști, eventual și elevi de școli secundare.

VII. Învățământul religios. Învățătorii se vor lifica și ca cantori la unele școli normale. Muzica cântarea bisericească se va preda în școlile primare întreagă țara și pentru toate confesiunile. Preoții preda studiul religios unde se poate. In celelalte ca învățătorii.

VIII. Programă analitică. După modelul program analitice ardelenesti se va redacta o programă 7 clase cu o distribuție proporțională și pedagogică materialului. Se va descărca programa de materii inutile. Programă cursului superior practică cu divizivă regională. Școala muncii ca principiu didactic va afirma la toate materiile. Programă vechiului re foarte încărcată în cele 4 clase se va deplasa pe 7 clase cu complectarea cuvenită. Diviziile școlii mare din vechiul regat vor dispărea, luând loc învățământ alternativ.

XI. Personalul de control. Revizorii se vor recruta în *inspectori școlari de județ*. Subrevizorii se vor recruta în *subinspectori școlari de județ*.

Inspectorii școlari se vor recruta pe viitor profesori ori învățători cu studii academice și cu subrevizori prin înaintare.

Subinspectorii dintre învățătorii merituoși cu 10 ani stagiu în învățământ, pe baza de examen, sau 5 ani stagiu în învățământ și cu pregătire academică.

Inspectorii se vor mai putea recruta dintre învățătorii cu pregătire universitară având 5 ani în învățământ și 5 ani în administrația școlară, fără nici un fel de examen.

X. Examene. Învățătorii vor da numai un examen de definitivat, după care vor fi numiți ca titulari definitivi.

XI. Inspectorii regionali și generali. Se vor recruta din inspectorii de județe prin înaintare pe baze de merite ori înaintare automată după un anume stagiul. Învățământul se va descentraliza pe Directorate regionale, ca în Ardeal pentru toate categoriile de școli din regiunea respectivă.

XII. Localuri. În fiecare comună politică se va înființa în baza legii, comitete școlare, cari vor avea căderea de a încasa impozite și forma fonduri de construcție și reparații. Statul va da numai subvențiuni. Asemenea în capitala județului se va crea un *comitet școlar județean* care va administra fonduri și încasa beneficii și impozite școlare, cari se vor legifera.

Școli noi în vechiul regat.

Un îndemn pentru noi.

Ziarele din capitală aduc vești — pentru noi — uimitoare despre avântul ce a luat construcția de localuri pentru școli în anumite județe din vechiul regat. În județele Brăila, Dâmbovița, Muscel ș. a. în vara acestui an s'au construit sute de localuri de școală cu mai multe clase. Dl Angelescu ministrul instrucțiunii le-a vizitat aproape pe toate și în declarațiile, ce le-a făcut unor ziarști și-a exprimat satisfacția vie, văzând cum se înmulțesc focarele de cultură.

Satisfacția dlui Ministru este cu atât mai mare cu cât aceste clădiri sunt făcute *din inițiativa și pe cheltuiala sătenilor.*

Pentru urechile noastre pare necrezut, că comuna Lerești p. e. a adunat suma de 240000 Lei pentru școală.

Dar să vedem datele edificatoare :

„Am constatat cu o deosebită satisfacție, spune dl ministru dr Angelescu, că anul acesta, grație muncii și energiei desfășurată de dl Nicolau, prefectul județului Muscel, se construiesc peste 40 localuri școlare, cu un număr de peste 80 săli de clasă. Unele din aceste localuri cum ar fi de pildă cele din Voinești, Lelești, Valea Popii etc. sunt construcțiuni care ar putea figura în cele mai importante orașe.

Școala din Lelești cu patru clase, construcție de zid, a costat pe locuitori până azi 240.000 lei. Deasemenea și școala din Voinești. Pentru terminarea acestor două școli mai este nevoie de 100—150 mii lei. În momentul de față, locuitorii din cele două comune adună sumele necesare în acest scop.

În zilele de 13 și 14 curent am pus piatra fundamentală la mai multe clădiri noi, între cari la școlile din comunele Drăghici, Stoinesti-Slobozia, Schitu Golești, etc. Aceasta din urmă școală va avea patru mari săli de clasă, bibliotecă și muzeu, iar în mijloc o mare sală de cinematograf.

Avântul care se observă în toate părțile pentru construcțiunile școlare, a făcut pe un proprietar din localitate, I. Negulici, să lase prin testament, suma de patru milioane lei pentru școli. Aceeași emulație se observă în toate straturile sociale și în special printre săteni.

Așa de pildă săteanul N. Diaconescu din Vulturești a donat 20.000 lei pentru școală. Locuitorul C. Blițaru din comuna Mal cu Flori a donat o casă cu terenul necesar tot pentru școală.

În comuna Leordeni 20 de țărani fruntași au oferit câte 5.000 lei fiecare pentru construcția școlii.

Cooperativa „Râul Târgului“, formată din săteni, a oferit 60.000 lei în bani și 40.000 în materiale școlii din Lerești. Deasemenea a oferit 60.000 în bani și 40.000 lei în materiale școlii din Voinești.

Dl N. Paul din Văleni a donat un teren în valoare de 90.000 lei pentru școală, iar dl G. Iorgulescu a donat d-sa un teren pentru școala din Drăghici.

Societatea „Lignitul“ a donat 25.000 lei pentru școala din comuna Schitu Golești și s'a angajat să facă o școală primară pentru copiii lucrătorilor dela aceasta societate.

Comitetele școlare au strâns dela săteni până acum peste 300.000 lei pentru clădiri iar sumele oferite benevol tot de către săteni trec de 600.000 lei. Bine înțeles că *toate aceste sume sunt peste munca ce țărani depun benevol, fără plată, și cu multă dragoste pentru construcțiunile școlare, fie cu brațele sau cu carele.*

Comentarea acestor fapte este superflua.

La ancheta din București dela începutul lui Iulie am avut ocazia să vorbesc cu mai mulți revizori școlari din vechiul regat, Bucovina și Basarabia în această chestiune importantă și am constatat, că acolo *comitetele școlare* fac chestie de ambiție și emulație, ca comuna respectivă să aibă școală.

E drept că spre acest scop au unele isvoare legale de venit, dar aceste, mai ales în împrejurările de azi, sunt prea puțin pentru construirea unui local. Vedem însă că spiritul de jertfă la popor este desul de pronunțat.

Și aceasta fie de bună voie, fie de silă, dar face.

La noi? Comitetele școlare sunt o instituție moartă, care în formațiunea și cu atribuțiile actuale mai mult împedecă decât ajută dezvoltarea școlii și ca formă și ca fond.

Las, că poporul nostru este obicinuit, ca cea mai mică jertfă, ce i se cere pentru școală să o dea cu multă greutate și în urma celor văzute dela statul maghiar, acum așteaptă totul dela statul român. Nu-și

dă seama, nu observă că în definitiv ea este tot de el susținută, indirect. Și cu cât mai ușor și mai bine ar fi, dacă s'ar face aceasta în mod direct.

Știu foarte bine, că sunt foarte multe și mari greutățile, cu cari avem să luptăm și în această privință, dar cu o propagandă intensă și serioasă multe s'ar putea face și la noi și la aceasta tot învățătorii sunt chemați!

C.

Importanța personalității profesorului.

Este știut că nimic nu are asupra elevilor, fie ei mici sau mari, atâta putere ca exemplul pe care-l dă acci ce sunt pentru ei nu numai îndrumători, dar și personaje însărcinate cu autoritatea. Un profesor e cel mai înalt lucru pentru copil. În persoana sa se cuprinde tot ce este mai înalt în mintea lui de copil. Suprema știință, suprema energie, virtutea, în sfârșit nu e altceva, care să aibă o mare însemnătate în viața copilului decât profesorul lui. Ce ar putea distruge această impresie, e tocmai ceea ce ar putea să aducă nimicirea a tot ce ar putea servi de exemplu și de călăuză în viața copilului. Am avut cu toții o copilărie a noastră, și fiecare din noi a avut idealul său. Pentru fiecare a fost un ideal mai puternic sau mai palid, mai apropiat sau mai depărtat; dar în fiecare caz, nu a fost acel ideal decât modelul care ni s'a reprezentat cu mai multă tărie. Acela ne-a fost o viață întreagă, lumina conducătoare. Întrebați pe copiii Dtre, și vedeți ce ar dori ei să fie. Nu va fi greu de constatat că întotdeauna idealul e acela pe care au avut ocazia să li-se descopere și să li-se facă admirat. Unul dorește să fie viteaz, pentru că despre un erou li-s'a vorbit cu mai mult entuziasm. Altul vrea să fie un înșior, pentru că despre vreun călugăr bun li s'a deșteptat admirație. În sfârșit vrea să fie un savant care să aducă omenirii cine știe ce mari servicii. Fiecare își alege idealul său după cum a fost deșteptată și admirația de cei din jurul lui. Dar cel mai puternic, care influențează în toate acțiunile sale, e profesorul, care are cu el contactul zilnic. Pentru fiecare copil profesorul rămâne neșters o viață întreagă cu mișcările lui. Cu întregul său mod de a se manifesta, profesorul va rămâne mai de aproape, pentru că nu se va spune că cel ce vrea să fie ca profesorul lui, nu trebuie să caute în afară de clasă model, și-l va găsi înăuntru. Am auzit odată că un copil nu putea crede pe nimeni în afară de profesorul lui. Tot ce spunea profesorul, era pentru el cartea eternă de adevăruri, și cine ar fi îndrăznit să-l contrazică, ar fi fost expus la cele mai mari surprize, căci nu exista adevărul decât acela pe care profesorul lui îl da.

Cât se poate deduce de aci, cred că nu mai e nevoie să arăt. Mai întâiu un profesor care a isbutit să se afirme în așa mod, în cât să fie o autoritate indiscutabilă, are putere nemărginită asupra clasei. Nu va trebui să recurgă nici la pedepse, nici la dojeni, nici la un fel de mijloc de constrângere, pentru că e destul ca

o simplă privire să pună stăpânire pe sufletul copiilor, și să-le arate greșala.

Cei ce gândesc că sufletul copilului nu e susceptibil la aceste mărunte observații ce le facem, se înșeală. . . Nu se formează sufletul copilului prin mijloace severe și puternice, căci acestea îi sfărâmă orice cantitate de energie. Cu cât vor fi mai puțin energice mijloacele de disciplină, cu atât vom isbuti mai lesne să modelăm sufletul lui. Mă refer în special la copiii cei mici din pătura unde bătaia și insulta e atât de obișnuită. Ce se face prin aceasta bătaie, decât să se mutileze sufletul lor atât de gingaș și se facă să se producă în acest suflet desgust și silă de lume și să se înrăutățească, pentru că acela care suferă dela alții, va căuta să facă și el pe alții să suferă. Sunt lucruri ce ar trebui bine luate în seamă, căci e păcat să apărăm în fața copiilor ca niște țărani, și apoi e păcat să distrugem în loc de a clădi.

În afară de aceasta, e faptul că ceea ce faci tu, e lucru pe care îl oferi de model, e cel mai desăvârșit model, acela ce trebuie să-l ofere profesorul. Pe tot ce face el, copilul pune bază și caută să imite. E un exemplu permanent în fața lui, dela care nu-l poți sustrage, lată de ce e nevoie ca aceste exemple să fie întotdeauna în așa fel, ca el e să fie demn de imitat, căci e știut marea putere de imitație ce o găsim la copii, putere ce lipsește oamenilor mari. E o fericire pentru copii acest instinct, dar e o nenorocire când nu au înaintea ochilor exemple demne de a fi imitate. Ele nu pot fi imitate, totuși se imită, pentru că copilul nu alege, tot ce vede face. Și așa răul se propagă mai ușor în școală și prin ea, decât în alte părți, pentru că copilul nu poate să facă decât ceea ce crede el că e bun de făcut, deoarece profesorul lui face aceasta. Acela care se gândește că poate obliga pe copii să facă altceva decât ceea ce vede, se înșeală mult. Eu nu voiu avea altceva de adăogat în aceasta privință, decât următoarea întâmplare cunoscută. O elevă văzuse că atunci când nu vrei să fii pedepsit, să nu spui ce ai făcut; și să susții că nu ai făcut nimic. Aceasta o văzuse ea dela o profesoară a ei, care săvârșise un rău, dar nu fusese pedepsită, pentru că a spus că nu l-a făcut. Atunci a spus și ea că nu a făcut și așa a scăpat de pedeapsă, deoarece nu se putuse dovedi adevărul; și iată acum mincinoasă o elevă care nu fusese obișnuită să mintă. Așa sunt și cu multe alte rele pe care copiii le capătă în școală.

Un alt fapt de ținut în seamă, e că profesorul călăuzește elevul cu imaginea lui în toate împrejurările nu numai în școală, dar și după ce părăsește școala. Copiii se gândesc: „Dacă ar ști domnul sau doamna ori domnișoara că eu fac acest lucru.“ Dacă m'ar vedea că nu sunt așa cum trebuie și câte alte întrebări de felul acesta, la care caută să le aducă ca răspuns cuvântul ori privirea scrutătoare a profesorului.

Ceea ce e important în autoritatea profesorului, e atât atitudinea lui fermă, neschimbătoare, cât și calmul

lui, lipsa de enervare, răbdarea mai ales, și puterea de a se stăpâni. Priviți un profesor nervos, iritabil, care nu are răbdare să termine copilul propozițiunea, un profesor care azi laudă pentru o faptă și mâini pedepsește tot pentru aceeaș. Ce autoritate poate să câștige el în fața copiilor. Nu numai că nu va câștiga nici una, dar chiar va pierde stima lor, nu vor mai asculta nici unul de cuvintele și de amenințările lui. Acesta e rezultatul unei neobservări atente a atitudinii sale. Ce poate să dea ca putere de sugestie un temperament schimbător, furtunos, neatent și iritabil? Ce poate să facă un profesor care nu știe singur ce să facă, dar să mai conducă niște copii ce-i sunt încredințați? El va fi o jucărie cu care copiii se vor amuza, dar nu va fi nici odată un conducător și mai ales un om care să se impună.

Rămâne acum de văzut cum se poate câștiga acea autoritate, acea putere a personalității, care face ca un profesor să fie considerat ca ceva cu totul superior, un supra om.

Ceeace dă această calitate sunt fără îndoială, atât o măreață înfățișare, serioasă în primul rând, de multe ori împreună cu un fizic care se impune; dar condiția de căpetenie nu constă decât în calitățile interioare ale sufletului. Acela care a căutat să se supravegheze zi cu zi, acela care a înlăturat orice lipsă care l-ar fi făcut să piardă autoritatea, acela care a mărit valorile lui sufletești, ca iubirea de adevăr, caracterul său hotărât, atunci nu va avea să se plângă că nu poate să se impună. După cum un om care și-a pierdut onoarea nu va mai putea să și-o dobândească, poate nici odată, tot așa un profesor care și-a pierdut stima și autoritatea, nu va mai fi în stare să-le redobândească prin nici un mijloc.

Iată de ce e nevoie de o atentă supraveghere a noastră, și mai ales e nevoie ca niciodată să nu apărăm în fața copiilor decât într-o lumină care să ne ridice și să ne facă supraomeni. Mă refer la toți acei ce suni chemați să dea o îndrumare. Numai acela poate să fie un adevărat îndrumător, care s'a ridicat deasupra măruntelor preocupări, care a fost superior în orice manifestare a sa. Am avut ocazia să cunosc multe persoane și mărturisesc că puține au fost acelea cari au isbutit să se impună prin ținuta lor. Ce le-a dat acela acel mod de a se impune nu pot spune exact. Fără îndoială o complexitate de calități ce a lipsit celorlalte, dar în orice caz este o calitate care a predominat, este acea putere de stăpânire, unită cu un caracter ferm și hotărât. Nu pot să uit ce puternică impresie mi-au lăsat câteva din ele, și nu cred să fi fost mai entuziasmată în copilăria mea, decât pentru astfel de persoane. Pe când eram elevă aveam idealul meu. Acest ideal era mai întotdeauna una din profesoarele care se afirma mai mult. Nu mă duceam cu mai multă plăcere la școală, decât atunci când știam că aveam lecție cu acele profesoare. Era așa de puternică influența care o exercitase asupra mea, încât mărturisesc că nu

pot compara cu alte impresii, impresia aceea de mulțumire din viața mea de școală. Și acum îmi aduc aminte cu plăcere, și văd că cele mai duioase amintiri sunt tot acelea.

În scurt, o personalitate a profesorului, e o stea ce te călăuzește pe o noapte întunecoasă. Aceasta e cea mai frumoasă călăuză, căci nu o simți decât de departe și-ți potrivești singur calea ca să nu te rătăcești. Ea nu te conduce, și te lasă pe tine să-ți alegi drumul ce ți-se potrivește, și prin această are darul să-ți lase și ție o personalitate să se desvolte, nu să te copleșească cu personalitatea sa, strivinduți-o pe a ta, așa cum e cazul acelor persoane autoritare cari nu sunt personalități. În care școală dela noi se vede acest lucru? Aproape nicăeri. Sunt sau nu o valoare, aceasta puțin importă. Ceeace se întâmplă însă, e faptul că se cred valori și caută să nimicească pe toți acei ce înțeleg să se afirme, nu strivind, nu înfruntând meritele altora, dar dând fiecăruia puțința să facă ceva.

(Va urma).

El. Filipidescu.

Băncile școlare.

Motto: Mens sana in corpore sano.

În vederea reorganizării învățământului cuvine-se să ne oprim și asupra chestiunii băncilor școlare, cari formează un important mijloc de educație fizică.

Dacă paserile, prin instinct, își creiază astfel cuiburile, ca puișorii lor să aibă toată comoditatea omul ca ființă cu rațiunea cea mai înaltă nu are datorința de a se îngriji de toate mijloacele proprii a ajuta o creștere fizică corespunzătoare a copiilor în special în vrâsta când oasele sunt mai mult cartilagioase de cât osificate, adecă pe timpul instrucției?

S'a constatat, că cele mai multe diformități și scăderi corporale sunt o consecință a băncilor lipsite de cerințele igienice și pedagogice. Oamenii de școală din diferite țări, bazați pe tristele experiențe în aceasta privință, s'au nizuit să evite pericolul prin construirea de bănci. cari prin construcția lor să ajute o dezvoltare corectă a fizicului. Maichein și Schenkel din Elveția, Brudenne și Largiadere din Franța, Retting, Kunze din Germania, Feiwei, ale cărui scaune școlare le-a modificat pedagogul maghiar Gönczi, făcându-le ca aceste să fie cele mai corespunzătoare bănci în prezent.

Sub regimul maghiar în școlile de stat s'au și introdus băncile sistem Feiwei, dar în școlile susținute de confesiuni, comune și particulari, apoi în timpul din urmă și în școlile de stat scaunele școlare se completează cu bănci absolut necorespunzătoare din punctul de vedere igienic și pedagogic. Acest fapt m'a îndemnat ca să mă ocup de aceasta chestiune și să studiez construirea unui sistem de bănci, care prin construcția lor să mișcoreze influențele neprielnice în dezvoltarea fizicului școlariilor.

Iată cum îmi închipui eu o bancă!

1. O bancă școlară nu poate să încapă mai mult de doi școlari.

2. Toate marginile să fie rotunde.

3. Șezutul e în forma lui S culcat, puțin încovoiat la genunchi, ca încheietura dintre femur și gamba să fie bine așezată, îndărăt spatele se ridică ca șezutul să fie comod. Este mobil în sus și'n jos amăsurat dezvoltării corpului, putându-se regula să fie mai lat sau mai îngust, amăsurat dezvoltării femurului.

4. Ca în timpul șederii femurul și gamba să formeze totdeauna unghiul drept e necesar un scaunul mișcător în sus și'n jos.

5. Masa e mișcătoare în sus și'n jos formând la orizontalitate un unghi de 30 grade, $2\frac{2}{3}$ din marginea de către piept, dela stânga spre dreapta e tăiată de 10 cm. pentru alipirea comodă a pieptului, iar $1\frac{1}{3}$ rămâne pentru razim mânei drepte la scris, ca băiatul să nu fie necesitat a ține cotul dreptei în afară de marginea mesei, fiindcă la scris mâna numai din corp trebuie să se miște, iar cotul trebuie să stea în odihnă.

6. Sub masă este pulpit pentru cărți și rechizite.

7. Șezutul se poate ridica în stare verticală, astfel la eșit și intrare în scaun școlarul poate comunica ușor.

8. Deasupra osiei șezutului sunt jilțuri pentru așezarea mânilor în timp de atenție. Răzimându-și școlarul mâinile pe jilțuri, coșul pieptului se deschide prin ce plumăniile funcționează liber.

Pregătirea scaunelor școlare însă nu trebuie încredințată samșarilor străini neexperți în pregătirea acestora și fără tragere de inimă către copilașii noștri. Are Statul instituite de coregere, de surdo-muți, carceră, ba chiar și ateliere, aici trebuiesc pregătite băncile școlare, sub supraveghierea celor în drept.

Astfel s'ar putea potența în mod rațional educația fizică în școlile noastre populare.

Gavril Pop.

Din problemele școlii populare.

Precum omul se compune din trup și din suflet, așa și învățământul stă din educație și instrucțiune.

Apoi fiindcă omul are trebuință neapărată de educație bună și de instrucție corespunzătoare, și învățătorul poporului trebuie să poșadă în gradul cel mai înalt fără deosebire toate însușirile virtuozose cari constituiesc educația bună și adevărată; iar din partea a doua a învățământului, adică din instrucție să poșadă cel puțin atâta știință din toate ramurile, de câtă are neapărată trebuință pentru școala sa amăsurat puterilor spirituale ale școlarilor săi.

Nu voiesc se ating pe nimeni, tot ce doresc prin aceasta e a da colegilor mai tineri și mai bătrâni un indemn cu atât mai vărtos, că nu toți ne ocupăm serios cu educația și instrucția, asemenea nu căutăm a ne ține în curent cu principiile pedagogice moderne, ci ne ținem morțiș de tactica veche ruginită. Reviste pedagogice, cărți didactice și literare nu prea ce-

tim ci ne mărginim numai și numai la cunoștințele câștigate în școlile secundare și normale înainte de aceasta cu ani, ba chiar cu zeci de ani, cari pentru școala și lumea modernă sunt prea puține.

Un învățător adevărat trebuie să se folosească de fiecare ocaziune, de fiecare minut pentru înaintarea sa în știință și cultură ca să se aplece întru toate la înălțimea chemării sale. Cum va putea învățătorul instrui și deștepta facultățile spirituale ale elevilor în măsură recerută, dacă el însuși nu-și va fi câștigat cunoștințe solide și îndeajuns?

Cum va avea învățătorul autoritate înaintea școlarilor săi, dacă el nu știe cu ceva mai mult decât dânșii? Este știut că cu cât omul e mai calificat, cu atâta și autoritatea sa e mai decizătoare, unui astfel de om ne supunem cu toată voia. Mi-e teamă însă, că nu voiu fi bine și pe deplin înțeles de toți colegii, deci pe de o parte pentru ca să mă exprim mai lămurit, iar de alta parte pentru ca să-mi resolv tema de mai sus, mă voiu explica în următoarele:

a) Cuprivire la educație învățătorul are să fie: exemplu demn de imitat pentru toate virtuțile câte se cer dela fiitorul om spre a-și putea împlini destinațiunea sa. Că ce va să zică aceasta aflăm numai dacă începem a enumăra virtuțile respective, când apoi vedem că învățătorul are să fie: religios, moral, solid, constant, fidel, drept, precaut, curățel (dar nu luxuos) cruțător (dar nu avar) treaz, diligent, serios și rigoros în afacerile sale, devotat chemării sale, răbdător, blând, imparțial, naționalist și patriot adevărat, iubitor de lectură, iubitor de ordine și disciplină, ascultător, supus (dar nu servil) respectuos (dar nu fățarnic) etc. etc. . . . Astfel de însușiri trebuie să poșadă învățătorul și încă toate în cel mai înalt grad căci numai așa poate servi poporului și școlarilor săi ca exemplu și numai așa fiind poate ajunge la sublimul scop al educației celei bune și adevărate.

Neavând învățătorul însușirile aceste înrădăcinate în el, apoi de sine se înțelege că nici școlarilor și nici poporului nu le poate arăta și comunica și așa nici nu poate fi vorba de educație în înțelesul adevărat al cuvântului.

b) Cu privire la instrucție: Învățătorul să poșadă toate cunoștințele câte sunt a se preda după planul de învățământ în institutul său, însă în măsură cu mult mai mare, ca astfel să le poată propune liber, clar și sigur.

Înfățișându-ne și pretensiunea aceasta în amănuntele ei ne vom convinge că învățătorul trebuie să fie în o măsură mai mare sau mai mică: teolog, iurist, filosof, medic, filolog, matematic, istoric, geograf, naturalist, orator, poet, cântăreț, muzicant, econom, agricultor, grădinar, apicultor, pomolog, maestru sau cel puțin pricepător și amic al meseriilor, pictor sculptor, caligraf, stenograf, gimnastic, ostaș etc. etc. . .

În fine învățătorul nu numai să poșadă virtuțile și cunoștințele arătate sub a.) și b.) ci să se silească

totodată a le împărtăși învățăceilor săi în modul cel mai potrivit scopului, adică să cunoască și metoda cel adevărat al educației și instrucției. Fiind aici vorba despre metode îmi reamintesc conferința publicată în organul nostru Școală Nouă Nr 6 unde între altele se zice că: metodele sunt tot ce poate fi mai condamnabil pentru educație și instrucție. Eu din parte-mi nu pot să aprob această combatere; nu o aprob cu atât mai vârtos, că atunci cu drept cuvânt am putea zice că la educație și instrucție n'ar fi nevoie de calificare specială, n'ar fi nevoie de științele pedagogice și metodice. Dacă aprobăm această combatere a metodelor, atunci am putea zice că n'avem nevoie de școală de specialitate pentru crescători sau învățători, atunci am putea aplica de învățator sau crescător pe ori și care individ absolut de ori și care altă școală, fără de a învăța metodele. Viața școlară însă ne dovedește că cu toate că ne-am câștigat cunoștințe și suntem înzestrați cu calități potrivite pentru educație și instrucție bună dacă acele nu le știm împărtăși învățăceilor dacă nu știm metodele nu știm în ce formă să predăm și să împărtășim cunoștințele noastre, atunci toată munca noastră școlară e o trudă fără rezultat care ne chinuie viața atât nouă cât și elevilor noștri. La orice lucru se recere un sistem, și dacă te abăți sau abandonezi chiar sistemul, nu știi dacă lucrul va fi trainic.

Așadară dacă învățătorul va poșede virtuțile mai sus pomenite, apoi va poșede toate cunoștințele necesare cât și modalitatea aplicării acestora în praca școlară, atunci se poate numi cu drept cuvânt pedagog bun și atunci se va putea deslega și rezolva în fapt și pe deplin problema școlii populare.

Ori, la aceasta se va putea ajunge numai prin un studiu continu și sistematic. S'a spus, dacă toate științele evoluiază și știința pedagogiei este poate cea mai evolutivă, urmează de sine, că numai acel învățător va satisface pe deplin chemări sale, care va ținea pas cu aceasta evoluție.

Nu pot accepta un argument în contra acestor afirmații și nu pot accepta în special argumentul, că situația materială nu permite învățătorului ca să-și îmbogățească și mărească cunoștințele de specialitate și generale, pentru că îi stau la dispoziție atâtea mijloace cu ajutorul cărora își poate acvira operele necesare, fără ca să atingă buzunarul propriu.

Meletie Suciu.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 1692—1922.

Ordin circular.

Membrii corpului didactic primar și al grădiniilor de copii, titulari și provizori sunt convocați în conferință generală la Oradea-Mare sala mare dela primărie în zilele de 10 și 11 Septembrie 1922.

Având în vedere importanța reformei învățării

mântului primar și normal în cale de pregătire, pentru legiferarea ei în parlament, în conferințele acestui an se cere și părerea corpului didactic, la elaborarea proiectelor de legi. Materialul, care va eși pe urma acestor studii, va servi de bază la alcătuirea elaboratelor Ministerului de Instrucție în chestiunea unificării învățământului.

Program :

1. „Te Deum“ împreună cu invocarea Duhului Sfânt în biserică.

2. **Cuvântarea de deschidere** a revizorului școlar despre: „Problema unificării învățământului primar și normal“.

3. **Grădiniile de copii din Ardeal, Bănat și din vechiul regat. Studiu comparativ.**

- Etatea copiilor la intrare,
- obligativitatea; programe,
- regulamente; vacanțe,
- legătura cu școala primară,
- recrutarea personalului didactic,
- pregătirea personalului (școala normală froebeliană)
- organele de control și recrutarea lor,
- eforii.

Concluziuni asupra punctelor a-h.

Raportor: Zamfira Toescu și Iuliana Horvath.

4. **Școala primară din Transilvania, Bănat și din vechiul Regat. Studiu comparativ.**

- etatea copiilor la intrare,
 - durata cursurilor (4-5-6-8 ani) la sate și la orașe,
- Gratuitatea.**
- învățământul alternativ (Ardeal) și divizii (V. Regat),
 - programa, direcția școlii: practica, teoretica,
 - tipul școlii primare viitoare. Organizația ei,
 - școale moșii,
 - trecerea învățătorilor din învățământul rural în cel urban. Criterii de selecție.

h) eforii școlare.

Concluziuni asupra punctelor dela a h.

Raportor: Nicolae Firu, Gavril Oros, Vasile Groza.

5. „Cursurile complementare din vechiul regat (vezi decret lege Nr. 2833—1919) și școlile de repetiție: generale, economice, independente economice din Transilvania“. Studiu comparativ.

- Orariile și programele analitice,
- durata cursurilor,
- pregătirea personalului,
- controlul.

Concluziuni asupra punctelor dela a d.

Raportor: Andre Chinez, Gavril Mihața, Ioan Cloambeș.

6. „Învățământul normal“.

- Școala normală tip 6 clase (avantajii-scăderi),
- școala normală tip 8 clase (avantajii-scăderi),
- legătura școlii normale cu școala primară,
- recrutarea elevilor normaliști din liceu ori școala primară.

e) complectarea culturii profesionale a corpului didactic,
f) Examen de definitivat și înaintare pe loc.

Concluziuni asupra punctelor de la a-f
Raportor : Teofil Indrieș, Alexandru Sala, Ilie Popp.

7. „Controlul învățământului primar și normal”,

- a) revizorii și subrevizorii școlari,
- b) inspectorii regionali și generali,
- c) cercul lor de atribuții,
- d) recrutarea și pregătirea personalului de control,
- e) disciplinarea corpului didactic.

Concluziuni asupra punctelor de la a-e.

Raportor : Vasile Strauf, Meletie Suciu.

8. Miștarea pedagogică literară mai nouă română și străină.

9. Expozeul revizorului școlar asupra stării învățământului primar din județ.

10. Alte chestiuni fixate de revizorul școlar în acord cu Comitetul secției județene.

Conferința pe baza discuțiilor și propunerilor raportorilor va aduce concluziuni precise asupra tuturor chestiunilor în punctele programului. Lucrările și discuțiile se vor limita la fixarea principiilor generale privitoare la reforma învățământului. Pierderea în prea multe amănunte va aduce cu sine deplasarea discuției fără multe rezultate.

Lucrările și elaboratele raportorilor se vor înainta revizorului școlar cu 8 zile înainte de termenul conferinței generale. Pentru a fixa punctele mai esențiale ale concluziunilor, cari vor servi ca puncte de orientare în discuțiile ce vor urma, Comitetul secției județene a asociației se convoacă la ședință pe ziua de 9 Septembrie n. a. c. orele 9 a. m. la Revizoratul școlar.

Conferințele vor fi obligatorii și pentru conducătorii de la grădinițele de copii. Membrii neromâni ai corpului didactic minoritari de la școlile statului încă vor participa la ședință. Absențarea nemotivată atrage după sine reținerea corespunzătoare a lefii.

Diurna se stabilește la suma de 100 (Unasută) Lei la zi, care se va ordona ulterior în baza rapoartelor revizorilor școlari. Învățătorii locali nu pot conta la nici un fel de diurnă.

Oradea-Mare, la 25 August 1922.

*
il.

Nr. 1488—1922.

Circular.

către întreg corpul didactic primar de toate categoriile din județul Bihor.

Până la promulgarea și tipărirea noului Regulament al examenelor particulare de curs primar ce Ministerul a întocmit. Vă punem în vedere prin aceasta nouile dispozițiuni ce cuprinde acel regulament spre a le avea în vedere și aplica cu cazia înscrierilor la examenele extraordinare din sesiunea Maiu și la cele din Iunie 1923.

Înscrierile se fac între 15—31 Maiu. la școlile primare din circumscripția unde domiciliază reprezentantul legal al copilului. În orașele băleji se înscriu la școlile de băleji, fetele la școlile de fete.

Petiția de înscriere va fi însoțită de: a) actul de naștere b) certificatul clasei precedente c) declarația reprezentantului legal relativ la religia copilului.

Înscrierile pentru două sau mai multe clase se fac la revizorat. Cererea va fi însoțită de actele necesare. Revizorul dacă aprobă, trimite cererea și actele școlii publice unde elevul va fi examinat, înștiințând despre aceasta și pe petiționar,

Institutede particulare vor prezenta tablourile pe clase de elevii ce se prezintă la examene. Fiecare tablou va fi însoțit de actele respective ale fiecărui elev.

Pentru copii bolnavi sau debili veți organiza între 15—20 Maiu o sesiune extraordinară de examene. Cererile de înscriere se vor adresa la Revizorat, însoțite de actele respective și de certificatul medical constatator al nevoii de a de examenul în Maiu.

Repartizarea elevilor particulari înscriși în localitățile cu mai multe școli se face de comisia directorilor de școli publice locale, sub prezidenția revizorului sau unui delegat al său, între 1—10 Iunie.

Repartizația se va face după aceleași norme ca în trecut, atât pentru copii preparați în familie, cât și pentru cei din institute.

La 11 Iunie se va afișa la fiecare școală 2 liste: o listă cuprinzând elevii ce vor fi examinați acolo, cealaltă elevii cari au fost înscriși acolo, dar au fost repartizați la alte școli.

Institutele cari au 50 de elevi pentru clasele I, II și III, au dreptul a cere a comisie examinătoare la care elevii lor au fost repartizați, să țină examenul în localul institutului. Elevii de cl. IV vor trece examenul neapărat în localul școlii publice respective.

Comisiunile examinătoare se vor întocmi și vor lucra după aceleași norme ca și în trecut.

Imprimarele necesare înscrierii elevilor particulari se vor procura de Comitetul școlar al școlii publice unde elevii vor fi examinați, din suma produsă de cota de 15 % atribuita Comitetului școlar din taxele examenelor particulare. Certificatele ce se vor elibera alevilor promovați vor din condica cu matcă a școlii și se vor procura de la Minister (Directunea învățământului primar.) Pe certificate se va face mențiune că elevul a fost examinat ca „particular” și se va aplica timbrul de 2 Lei.

Taxele de examene vor fi:

a) pentru o singură clasă 80 Lei.

b) Pentru două sau mai multe clase 120 Lei.

c) Pentru examenele excepționale din luna Maiu, taxele vor fi îndoite.

Taxa se va depune în felul următor:

În localitățile unde nu este nevoie a se face repartizația elevilor înscriși taxa se va depune de fie-

care elevul la o casă publică (Administrația financiară ori percepția fiscală.) pe seama și la dispoziția revizorului școlar, dacă este reședință de județ ori pe seama și la dispoziția directorului școlii, care prezintă comisia de repartizare în localitățile nereședință.

La fiecare școală se va afișa din vreme felul în care elevii vor trebui să depună taxele.

Revizorul va lua la timp dispoziții în aceasta privință. Recipisele de taxe se vor prezenta directorului de școală unde elevii vor fi înscriși, care apoi le va preda revizorului sau delegatului său, cu ocazia repartizării elevilor înscriși în localitatea respectivă.

Scutiri de taxă. Copiii, fiii de cetățeni români, vor putea fi scutiți de întreaga taxă sau de o parte din ea. Scutirea se cere odată cu înscrierea și în baza unui act oficial constatator al sărăciei elevului.

În localitățile unde nu se face repartizarea elevilor, scutirea se acordă de comisiunea examinătoare a fiecărei școli după o prealabilă înțelegere cu comitetul școlar respective, în celalte localități de comisia care face repartizarea.

Orfanii de război, copiii invalizilor de război și cei ai membrilor corpului didactic public, sunt scutiți de drept, de orice taxe.

Școlile particulare, cu programul oficial, autorizate de stat și întreținute din fonduri de binefacere sau de comunități religioase sărace, în care instrucțiunea se dă gratuit sau cu o retribuție minimă, nu vor plăti pentru elevii prezenți la examene taxe individuale pentru fiecare elev, ci vor fi obligate să asigure comisiunii examinătoare suma de 100 Lei pentru fiecare jumătate de zi întrebunțată pentru examinare. În fiecare jumătate de zi se va examina o serie, din 15—25 elevi, după felul claselor. Serile vor fi alcătuite de revizorat. Comisia examinătoare pentru asemenea școli particulare va fi compusă numai din 2 membri: un director de școală publică și un institutor de la școala sa. Suma convenită acestei comisiuni speciale nu este supusă cotelor datorite Casei de Credit a Corpului Didactic nici comitetului școlar.

Aceasta comisie specială e numită de revizorat și se va putea face atâtea asemenea comisiuni câte vor fi necesare în localitatea respectivă.

Pentru o instituție particulară să beneficieze de asemenea tratament special, trebuie să facă cererea din vreme, însoțită de un tablou care va cuprinde numele elevilor pentru cari cere scutirea. În dreptul fiecărui elev se va arăta numărul de ordine din catalogul clasei respective, numărul de matriculare în școală și dacă primește instrucțiunea gratuit sau cu ce plată. Elevii propuși pentru scutire trebuie să fi urmat regulat cursurile în tot timpul anului școlar ceeace se va dovedi cu cataloagele și matricola școlii. Cererea și actele se adresează revizoratului.

Plata comisiunilor examinătoare. Din totalul taxelor

incasate în fiecare localitate, revizoratul sau delegatul său va distribui:

35 % Casei de Credit a Corp Didactic conform legii sale organice;

15 % pentru a se distribuie comitetelor școlare localnice în mod egal;

2 % președinților de comisiuni în cote egale.

Restul de 48 % servește la plata comisiunilor examinătoare în felul următor: întreg restul se repartizează în mod egal asupra tuturor elevilor examinați, scutiți sau nu de plata taxelor.

Fiecare comisiune examinătoare va primi atâtea cote câți elevi a examinat. Membrii aceleiași comisiuni vor primi părți egale.

În localitățile unde se face repartizarea elevilor distribuirea sumelor convenite comisiunii, casei de credit și comitetului școlar, se face de Președintele Comisiunii examinătoare.

Oradea-Mare, la 22 August 1922.

Revizoratul școlar.

INFORMAȚIUNI

OSTAȘII NOULI. Dedicatie învățătorilor români.

Dragi ostași, cari pentru țară, cu dușmanul ați luptat și ne-ați desrobit de jugul ce de secolii l'am purtat. După lupta voastră iată, visul vechiu s'a împlinit, și cu țara noastră mamă pe vecie ne am unit.

Dar dușmanii noștri vechi multe rane ne-au lăsat, Contra cărora de-acuma avem luptă de purtat Ostași noi ne trebe-acuma, ca să lupte cu înfocare Ca să împrăștie negura, depe vechile hotare.

Voi ostași ai școlii noi! Voi sunteți nădejdea noastră Faceți totul pentru țară. Și cu iscusința voastră Faceți negura să piară și lumina să-se arate Ca un soare nou pe ceruri — prin orașe și prin sate.

Limba noastră românească, cântecele noastre dulci Să răsune iar prin codri și prin văile adânci, Atunci scumpa noastră țară dulcea Românie mare N'o fi alta în lume ca ea, mai frumoasă și mai tare.

*

† **Andrei Bârsean** președintele „Asociației pentru cultura și literatura poporului român”, director regional al învățământului secundar în Sibiu, vechiu luptător național a reposat la 19 August c.

Guvernul i-a aranjat funerariile naționale.

Regretăm mult moartea acestui stâlp al națiunii și al dascălimei.

Cuprinsul.

Reforma învățământului primar din țară	**
Școli noi în vechiul Regat	C.
Importanța personalității profesorului	E. Filipidescu.
Bănci școlare	Gavril Pop.
Din problemele școlii populare	Meletie Suciu.
Partea oficială	**
Informațiuni	**